

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Περιγραφή Χρηματοδοτούμενου Ερευνητικού Έργου
1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την
ενίσχυση των Μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την
προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας

Τίτλος Ερευνητικού Έργου:

Δημιουργική πολυγλωσσία: Από την πράξη, στην έρευνα, στην εκπαίδευση.

Επιστημονικός/ή Υπεύθυνος/η:

Γιώργος Ανδρουλάκης

Φιλικός προς τον αναγνώστη τίτλος:

MEinART

Επιστημονική Περιοχή:

Κοινωνικές Επιστήμες

Φορέας Προέλευσης και Χώρα:

Ελλάδα

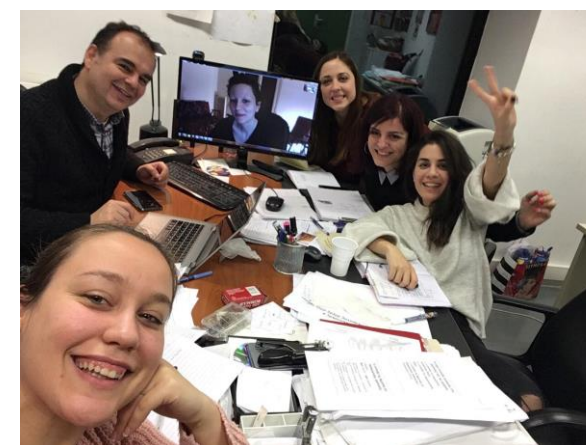
Φορέας Υποδοχής:

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας – Εργαστήριο ΜΔΔ Ελληνικής Γλώσσας και Πολυγλωσσίας (ΕΜΔΔΕΓΠ)

Συνεργαζόμενος Φορέας: -

Ιστοσελίδα προβολής του Έργου

(αν υφίσταται): <http://greeklanglab.pre.uth.gr/el/meinart-elidek/>

Ποσό Χρηματοδότησης: 150.150 ευρώ

Διάρκεια Χρηματοδότησης: 36 μήνες

Σύνοψη Ερευνητικού Έργου

- Η Ελλάδα ως «χώρος», σε σχέση με την προσφυγική εμπειρία, περιγράφεται άλλοτε ως «χώρος μετάβασης» και άλλοτε ως «χώρος αναγκαστικής παραμονής». Η ποικιλότητα στον χαρακτήρα του γεωγραφικού, πολιτικού, κοινωνικού «χώρου» επηρεάζει και τον «χώρο» της εκπαίδευσης. Τα σημεία που μένουν σταθερά στην καθημερινή ρευστότητα είναι η υποτιθέμενη «μία και μοναδική» προσδιορισμένη ταυτότητα του πρόσφυγα, ειδικότερα όταν προστίθεται σε αυτή η έμφυλη διάσταση (βλ. για παράδειγμα Ludwig, 2016). Οι φωνές και οι ταυτότητες των γυναικών με προσφυγική εμπειρία δεν λαμβάνονται επίσημα υπόψη σε ερευνητικές και εκπαιδευτικές διεργασίες, οι οποίες μάλιστα τις αφορούν άμεσα (Goodkind & Deacon, 2004· McPherson, 2015).
- Σκοπός του Έργου είναι ο δημιουργικός συνδυασμός διαγλωσσικών πρακτικών και δημιουργικότητας για τη δημιουργία καινοτόμων «χώρων» μάθησης για γυναίκες με προσφυγική εμπειρία όπου θα αξιοποιούνται και θα νομιμοποιούνται οι πολυγλωσσικές και πολυπολιτισμικές φωνές. Οι καινοτόμοι «χώροι» μάθησης θα αποτελέσουν τη μετάβαση από τον συμβατικό αριθμητισμό και γραμματισμό σε γραμματισμούς (πολυγραμματισμούς, ψηφιακούς γραμματισμούς) που έχουν στη βάση τους εναλλακτικές γλωσσικές πρακτικές (διαγλωσσικότητα, μίξη κωδίκων). Απώτερος σκοπός είναι οι (ψηφιακοί) «χώροι» μάθησης να μετατραπούν σε «χώρους» νομιμοποίησης των πολυγλωσσικών και πολυπολιτισμικών γυναικείων ταυτοτήτων και γιατί όχι σε «χώρους» νέων διαδρομών γνώσης και ζωής.

Σύνοψη Ερευνητικού Έργου

Στόχοι του Έργου είναι:

- Η μελέτη των τρόπων με τους οποίους οι πολυγλωσσικές/διαγλωσσικές δημιουργικές πρακτικές διαμορφώνουν τις ταυτότητες γυναικών με προσφυγική εμπειρία ή/και των ντόπιων γυναικών,
- Η διερεύνηση της χρησιμότητας των τεχνών και των δημιουργικών εφαρμογών των νέων τεχνολογιών για την πολυγλωσσική/διαγλωσσική αυτο-έκφραση των γυναικών ομιλητριών,
- Ο σχεδιασμός εναλλακτικών (ψηφιακών, διά ζώσης και εξ αποστάσεως) χώρων μάθησης που θα ενθαρρύνουν την εμφάνιση και νομιμοποίηση των ταυτοτήτων των γυναικών.
- Η **εφαρμογή** του Έργου χαρακτηρίζεται συμμετοχική και διαρθρώνεται σε τρεις φάσεις: **πράξη, έρευνα και εκπαίδευση**. Πιο συγκεκριμένα, θα υιοθετηθεί μια αισθητική έρευνας της μετανάστευσης (βλ. για παράδειγμα Bal, 2015· Frimberger, 2016a· Phipps & Kay, 2016) σε συνδυασμό με μεθοδολογίες από το πεδίο των τεχνών. Στη συνέχεια, θα σχεδιαστούν και θα πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις γλωσσικής μάθησης μέσω των τεχνών με σκοπό την ανάδειξη των φωνών των γυναικών (για παράδειγμα, με κοινά καλλιτεχνικά έργα).

Πρωτοτυπία του Ερευνητικού Έργου

- Το Έργο MeinART, μέσα από μια συμπεριληπτική και κριτική προσέγγιση, επιδιώκει να φέρει κοντά την έρευνα και την πράξη μέσα από τη δημιουργία σχέσεων ανάμεσα στις τέχνες και στην ψηφιακότητα, στην πολυγλωσσία/πολυπολιτισμικότητα και τη μετανάστευση, των γυναικών με προσφυγική εμπειρία, των ντόπιων γυναικών, των ερευνητριών και των καλλιτεχνών.
- Η συμπόρευση διαφορετικών επιστημονικών αφετηριών (πεδία των τεχνών και της κοινωνιογλωσσολογίας) σε συνδυασμό με τις ατομικές-προσωπικές πολυγλωσσικές/πολυπολιτισμικές διαδρομές της καθεμιάς/του καθενός από τις συμμετέχουσες/συμμετέχοντες αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις του Έργου. Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειωθεί ο παράλληλα τοπικός και παγκόσμιος χαρακτήρας του Έργου, καθώς πρόκειται να συνεργαστούν επιστήμονες, γυναίκες, εκπαιδευτικοί, ερευνήτριες/ερευνητές που ζουν και εργάζονται στην Ελλάδα -σε διαφορετικές πόλεις- αλλά και σε άλλες χώρες του κόσμου.
- Επιπλέον, η συμμετοχική κουλτούρα που θα υιοθετηθεί και θα εξελιχθεί κατά τη διάρκεια του Έργου ευελπιστούμε να δώσει φωνή στις γυναίκες από το ξεκίνημα του Έργου και την ενεργή συμμετοχή τους σε όλες τις φάσεις του Έργου. Ουσιαστικά επιδιώκουμε να δομήσουμε έναν «αντίστροφο λόγο» ως προς τους τρόπους που γίνεται η έρευνα, η παραγωγή γνώσης και οι μαθησιακές διεργασίες. Μια τέτοια προσπάθεια προϋποθέτει ακόμη και αλλαγή/αμφισβήτηση στους τρόπους σκέψης για διεργασίες ή για «χώρους» όπως η μάθηση, μακριά από συμβατικές εννοιολογήσεις, ώστε να δημιουργηθεί ένα πολυγλωσσικός/πολυπολιτισμικός (ψηφιακός) δημόσιος «χώρος» μάθησης, προσβάσιμος σε όλες/όλους.

Αναμενόμενα Αποτελέσματα & Αντίκτυπος του Ερευνητικού Έργου

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα συνοψίζονται:

- Στον εντοπισμό και στη συγκέντρωση της υπάρχουσας επιστημονικής διεθνούς γνώσης σχετικά με τη δημιουργική πολυγλωσσία και τις καλές πρακτικές που την ενθαρρύνουν.
- Στη δημιουργία ενός οδηγού κατάρτισης σε σχετικά ζητήματα έρευνας, εκπαίδευσης και αξιοποίησης των τεχνών για ερευνήτριες/ερευνητές, καλλιτέχνιδες/καλλιτέχνες.
- Στον σχεδιασμό και στη δημιουργία δράσεων μη τυπικής και άτυπης μάθησης βασισμένων στις τέχνες με έμφαση στον δημόσιο «χώρο».
- Στην εκ νέου έρευνα των εκπαιδευτικών-καλλιτεχνικών παρεμβάσεων υπό τη μορφή μελετών περίπτωσης.
- Στην επιρροή των εκπαιδευτικών πολιτικών σε σχέση με την ένταξη και την υιοθέτηση δημιουργικών πολυγλωσσικών/πολυπολιτισμικών πρακτικών για την ένταξη στην εκπαίδευση ατόμων με προσφυγική εμπειρία, και με εστίαση στην έμφυλη διάσταση.
- Στην ανάπτυξη τρόπων διάχυσης που να είναι προσβάσιμες από όλες/όλους.

Αναμενόμενα Αποτελέσματα & Αντίκτυπος του Ερευνητικού Έργου

Οι διεργασίες και τα αποτελέσματα του Έργου αναμένεται να έχουν **αντίκτυπο** τόσο στην εκπαιδευτική και κοινωνική ένταξη γυναικών με προσφυγική εμπειρία όσο και στην προώθηση εναλλακτικών τρόπων έρευνας και (γλωσσικής) εκπαίδευσης.

Οι **κατευθύνσεις-κλειδιά της απήχησης** του έργου θα είναι:

- να εγκαθιδρυθούν μακροπρόθεσμες βελτιώσεις στη διαγλωσσική και διαπολιτισμική κατανόηση, και στις σχέσεις μεταξύ των γλωσσικών κοινοτήτων πρακτικής, αλλά και στις σχέσεις ανάμεσα στην πολυγλωσσία, τη δημιουργικότητα, την κοινωνική συνοχή, την επίλυση συγκρούσεων και το κοινωνικό ευ ζην,
- να αναπτυχθεί η δημόσια επίγνωση και να πραγματοποιηθεί αλλαγή των στάσεων σχετικά με τις δυνατότητες της πολυγλωσσίας στο πλαίσιο πολιτισμικών κοινοτήτων και κοινοτήτων που ασχολούνται με τις δημιουργικές τέχνες,
- να επιτευχθεί αλλαγή σε γλωσσικά προγράμματα σπουδών, δίνοντας έμφαση στη δημόσια παιδαγωγική, με βάση την κοινότητα, με βάση την τέχνη και την ψηφιακή μάθηση, και επηρεάζοντας τις πολιτικές συνθήκες σε σχέση με την εκπαίδευση και τον δημόσιο χώρο,
- να προσφέρει ευκαιρίες για οικοδόμηση ικανοτήτων/δεξιοτήτων.

Η σημασία της χρηματοδότησης

- Η χρηματοδότηση του Έργου σηματοδοτεί την εστίαση σε ζητήματα πολυγλωσσικών ρεπερτορίων, προσφυγικής και έμφυλης ταυτότητας σε εποχές πολλαπλής κρίσης, καθώς και την επένδυση σε καινοτόμους διαύλους κοινωνικής, εκπαιδευτικής και καλλιτεχνικής έκφρασης
- Η ομάδα του Εργαστηρίου ΜΔΔ Ελληνικής Γλώσσας και Πολυγλωσσίας υποστηρίζεται για να συνεχίσει μια βραβευμένη πορεία ερευνητικής και εκπαιδευτικής προσπάθειας που έχει ξεκινήσει και εξελιχθεί μέσα από εμπειρίες σε προηγούμενα Έργα (ΕΛΜΕΓΟ, ΜΑΘΕΜΕ, PRESS) με σκοπό τη μετάβαση σε νέες επιστημονικές, εκπαιδευτικές και καλλιτεχνικές διαδρομές, καθώς και τη συγκρότηση ενός διεθνούς δικτύου δημιουργικής πολυγλωσσίας, μέσω της συμμετοχής διεθνών εμπειρογνομόνων.
- Επιπλέον, μια σημαντική διάσταση η οποία προωθείται από τη χρηματοδότηση του Έργου είναι η συνύπαρξη καλλιτεχνών με ερευνήτριες/εκπαιδευτικούς και η πραγματοποίηση συλλογικών καλλιτεχνικών έργων και δραστηριοτήτων.

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Λ. Συγγρού 185 & Σάρδεων 2
ΤΚ. 17121, Νέα Σμύρνη, Ελλάδα
210 64 12 410, 420
communication@elidek.gr
www.elidek.gr